

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Meditationes, De Vita Et Passione D. N. Iesv Christi

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

I. De emiſſione duodecim Apostolorum ad prædica[n]dum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59846)

DE ELECTIO-
NE XII. APOSTO-
LORVM,

EORVNDIQVE MIS-
SIONE AD PRAEDI-
CANDVM.

MEDITATIO I.
EVANGELIVM.

ACTVM est in illis die *Mar. 3.*
bus, vt IESVS ascende- *Luc. 6.*
ret in montem orare, &
erat pernoctans in ora-
tiōe. Et cū dies factus
esset, vocauit ad se discipulos suos,
quos voluit ipse, & elegit ex ipsis
duodecim, & fecit vt essent tantū
duodecim cum illo, quos & Aposto-
los nominauit, vt mitteret eos prae-
dicare. Post hæc ipse IESVS cir- *Matth. 9.*
cuibat omnes ciuitates & castella, *& 10.*
docens in synagogis eorum, & prae- *Marc. 6.*
dicans *Luc. 9.*

4 MEDITAT. DE VITA

dicans Euangelium regni, & curans omnem languorem omnem & infirmitatem. Videns autē turbas, misertus est eis, quia erant vexati, & iacentes, sicut oves, non habentes pastorem. Tunc dixit discipulis suis: Messis quidem multa, operarij autē pauci. Rogate ergo Dominum messis, vt mittat operarios in messem suam. Et conuocatis duodecim, cæpit eos mittere binos, & dedit illis virtutem & potestatem spirituum immundorum, vt eijcerent eos, & curarent omnem languorem & omnem infirmitatem. Et præcepit eis, ne quid tollerent in via, non virgam, non peram, non panem, nec æs, & ne induerentur duabus tunicis, & irent calceati sandalijs. Et misit illos prædicare regnum Dei, & sanare infirmos, & ait ad illos. In viam gentium ne abieritis, & in ciuitates Samaritanorum ne intraueritis, sed potiùs ite ad oves quæ perierunt domus Iſrahel. Euntes autem prædicare dicentes: quia appropinquauit regnum coelorum.

lorum. in firmos curate, mortuos suscitare, leprosos mundate, daemones eijcite, gratis accepistis, gratis date. Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbae. Cauete autem ab hominibus.

FIGURAE.

1. **I**ACOB Patriarcha, habuit *Gen. 35.*
duodecim filios, qui fuerunt duo *Exod. 1.*
decim illi Patriarcha, à quibus totus
Dei populus originem habuit.
2. Moyses misit duodecim explorato- *Num. 3.*
res ad considerandam terram promissio-
nis, quam postea erat occupaturus.
3. Salomon constituit duodecim pra- *3. Reg. 4.*
fectos super vniuersum populum I S-
RAHEL, quorum officium erat do-
mum regiae prouidere ad victum necessa-
ria.

PROPHETIAE.

1. **C**onstitui super vos speculatores, audi- *Hier. 6.*
te vocem tubae.

A 3

2. Sm

6 MEDITAT. DE VITA

- Isa. 62.* 2. Super muros tuos Hierusalem constitui
custodes tota die, & tota nocte, in perpetuum
non tacebunt.
- Psal. 44.* 3. Pro Patribus tuis nati sunt tibi filij, con-
stitues eos principes super omnem terram.
- Hier. 3.* 4. Dabo vobis pastores iuxta cor meum, &
pascant vos scientia & doctrina.

CONSIDERATIONES.

- Punct. 1.* SAPIENS ille Salomon ædificatu-
us nobile Templum Dei, in funda-
mento eius, vti scriptum est, collocari
iussit lapides quosdam grandes, pre-
tiosos, & scite elaboratos; sic æterna
sapientia CHRISTVS Saluator no-
ster, inchoaturus nouæ Ecclesiæ fabri-
cam, pro fundamento eius selegit duo-
decim lapides viuos, nempe duode-
cim Apostolos, quibus per officium ad
quod electi erant aptissimè congrue-
bat nomen lapidis vel petræ. nam Sal-
uator ipse ad principem, caputque om-
nium Simonem dixit. *Tu es Petrus, &
super hanc petram ædificabo Ecclesiam me-
am.* Erant hi lapides in hominum
quidem oculis viles & abiecti, at in
Dei conspectu nobiles & pretiosi: Si-
quidem, vt Beatus Ioannes in admira-
bili sua Apocalypsi viderat, hi ipsi
desi-

CHRISTI. PARS II. 7

designati sunt duodecim illis tanti
 pretij fundamentis Chrysolithis, vi-
 delicet, Sapphiris, Smaragdīs, alijsque
 nobilibus gemmis, supra quas funda-
 ta & fabricata fuit ciuitas DEI. Ma-
 gni erant hi lapides, imò magnitudi-
 ne tanta, vt Propheta eos compararit
 montibus, & quidem montibus san-
 ctis, supra quos locata sunt fundamen-
 ta Sion, de qua dixit. *Fundamenta eius* *Psalm. 34.*
in montibus Sanctis. Quid verò mirum,
 homines tam viles & idiotas potuisse
 ad tantam prouchi dignitatem? cū
 nulla virtute sua, nullo suo merito, sed
 sola gratia & virtute Domini poten-
 tissimi, qui de stercore erigit paupe-
 rem, & collocat eum cum principibus
 populi sui, fuerint gratuito electi; & ad
 tam sublimem gradum euecti; quem-
 admodum ipse dixit discipulis. *Non vos*
me elegistis, sed ego elegi vos, vt eatis &
fructum afferatis, & fructus vester ma- *Ioan. 15.*
neat. Deinde lapides hi, non solum
 erant pretiosi, & magni, verum etiam
 singulari artificio elaborati, manu, vi-
 delicet, diuini illius architecti, qui cæ-
 los condidit, & fabricatus est auroram *Psalm. 73.*
 & solem: elaborauit autem, doctri-
 na, miraculis, & sanctissimæ con-
 uersationis exemplo, dum nobiscum
 A 4 vixit

8. **MEDITAT. DE VITA**

vixit in terra. Fuerunt quoque in illis incisa & sculpta multa tentationum, persecutionumque genera, quæ vnâ cum Magistro suo alijs atque alijs temporibus tolerarunt: ad extremum verò post Ascensionem CHRISTI in cœlum, Spiritus sancti igne prorsus sunt polita, & ad summam perfectionem reducti.

2. **CONSIDERA**, qua præparatione Dominus se compararit ad eligendos Apostolos, nam digressus à discipulis suis, conscendit montem orandi causa, totamque noctem in oratione consumpsit. Nihil profectò opus habebat, digressu à suis, & secessu in solitudinem, colligendi sui, precandique causa, is, qui semper erat apud Patrem, imò erat vnus cum illo, poterat sanè cum eadem quiete inter discipulos, & in loco deserto orare: sed totum id fecit ad nos instruendos, exemplo præstans, quòd docuerat verbo, cum dixit. *Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio ora Patrem tuum in abscondito.* Precabatur autem ibi DEVM, non pro se, vt infirmus, & inops salutis; sed pro nobis, vt pius, & amabilis noster aduocatus. Neque precabatur, vt cognosceret voluntatem

Ioan. 10.

Matt. 6.

tem Patris, quos eligere deberet, nam ab æterno vnà cum ipso Patre iam illos elegerat; sed precabatur, vt suum illis largiretur spiritum, concederetque gratiam referendi fructum, ad gloriam ipsius, & pro salute totius mundi. Precabatur similiter pro ipso mundo, vt depulsis infidelitatis & ignorantiae tenebris, eorum opera & studio lumine fidei illustraretur. Quare rectè in Euangelio dicitur, cum orasse nocte, nihil enim tunc in mundo erat, nisi obscura nox & calamitosa cæcitas, idcirco orabat Dominus, quia decreuerat eligere, & accendere eas lucernas, quæ suæ doctrinæ lucem omnibus gentibus adferre debebant. O bone IESU, quàm felix fuisset anima mea, si meruisset huic tuæ orationi adesse, diuinumque illum tuum feruorem, illam admirabilem deuotionem, & profundam reuerentiam, qua Patri supplicabas, oculis vsurpare. Quàm pura, quàm ardens, quàm eleuata debuit esse oratio illa, quot lachrymis, suspirijs, & amore plenis gemitibus fuerit instructa? denique quàm efficax ad obtinendum omnia, quæ postularat à Patre, iuxta illud Apostoli. *Qui in diebus carnis suæ preces supplicationesque ad eum,* *Hebr. 5.*

A. 5. qui.

qui possit illum saluum facere à morte cum clamore valido, & lachrymis offerens, exauditus est pro sua reuerentia. Vbi, cum dicit Apostolus, in diebus carnis suae, indicat Dominum non tantum in cruce, sed sapius per omnem vitam solitum orare cum lachrymis, & voce magna Patrem suum. Proh, quanta est confusio nostra, quàm longè ab exemplo Saluatoris nostri recessimus, quandoquidem tam languidè & negligenter huic sancto orationis exercitio operam damus, in quo tamen singulare antidotum habemus ad amoliendas omnes calamitates & ærumnas nostras.

3. **C O N S I D E R A**, quomodo, dum Saluator de nostra salute sollicitus, totam noctem in precibus, & consilio humanæ redemptionis tractando cum Patre impendit, discipuli arcto somno oppressi, omnis expertes curæ, quietè obdormiant. Ita conueniebat, bone IESV, vt tu, cū sis Pater noster, & Pastor noster, vigilares, curamq; & labores omnes pro nobis in te susciperes. Vidiffes certè hic magnū illum Patriarcham Iacob, in suo reditu è Mesopotamia ex diurno itinere fessum,

dum

dum grex cum filijs, totaque familia
 requiescit, tota nocte peruigilem cum
 Deo luctantem, qui specie hominis illi
 apparuerat, nec ante eum deferentem,
 quam ab eo benedictionem retulisset:
 Heu, quis mundi, quis noster misero-
 rum peccatorum status foret, si tu bo-
 ne Pater, nostri tuendi & protegen-
 di caussa, caritate tua ardenti, & pre-
 cum tuarum efficacia, non esses cum
 D E O luctatus, manus eius quo-
 dammodo ligando, ne pro nostris
 meritis nos puniret & castigaret, sed
 potius ab eo pro omnibus tuis filijs æ-
 ternam benedictionem impetrares.

4. C O N S I D E R A, quomodo,
 cum dies factus esset, CHRISTVS vo-
 cans discipulos quos voluit, elegit ex
 ipsis duodecim, & Apostolos nomi-
 nauit. Et rectè quidem dicit, vocatos,
 quos voluit; nam nec in voluntate,
 nec potestate nostra est, vt à Domino
 eligamur, siue ad peculiare aliquod
 ministerium, siue ad æternam salutem,
 sed totum id ex mera bonitate & libe-
 ralitate D E I proficiscitur, conuenien-
 ter verbis Apostoli, *Non est volentis, ne-* *Rom. 9.*
que currentis, sed misentis D E I. Non
 ergo vocati sunt discipuli ad munus

apostolicum sua electione, vel merito, sed sola gratia, & gratuito Dei beneficio; Quos vocavit Dominus Apostolos, id est, nuncios, quæ vox est humilitatis, & obedientiæ, vt, velut tabellarij & legati Dei cum humilitate & prompta obedientia mundo annunciarent omnia, quæ à Deo ipso didicissent & in mandatis habuissent. Verum, bone IESV, cuiusmodi erant hi homines, quos ad tam sublime officium, ad gerendas res tam arduas assumpsisti? an magna sapientia, vel prudentia, vel nobilitate clari? non certe: nam vt scribit tuus Apostolus, quæ stulta sunt mundi elegisti, vt confunderes sapientes, & infirma mundi, vt confunderes fortia, & ignobilia mundi ac contemptibilia & ea quæ non sunt, vt ea quæ sunt destrueres, & omnem humanam superbiam & arrogantiam deprimeres.

1. Cor. 2.

5. CONSIDERA infinitam & admirabilem Dei sapientiam. Vt enim à suis creaturis cognosceretur, & amaretur, initio mundi condidit naturam angelicam, excellentissimis donis scientiæ & sapientiæ ornatam: sed multi illorum per superbiam diuinis abusi beneficijs miserabiliter de cælo in barathrum præ-

præcipitati sunt. Ad reparandam autē *2. Pet. 2.*
 hanc angelorum ruinam postea con-
 didit naturam humanam, dum primū *Gen. 2. 3.*
 hominem ad imaginem & similitudi-
 nem suam effinxit, gratiaq; & iustitia
 originali dotavit. Sed hæc dona tantū
 apud eum non effecerunt, vt in amici-
 tia diuina perstiterit, diuino enim mā-
 dato non obsecutus, se cum tota poste-
 ritate diuina gratia exiit, & morti, per-
 petuæque dæmonis seruituti addixit.
 Posthæc, cum omnis caro corrupisset
 viam suam, maiorque hominum pars
 se idololatriæ, alijsque id genus abo-
 minationibus deditisset, ex tota hac
 massa corrupta Deus singularem po-
 pulum à quo adoraretur, & coleretur, *Gen. 12.*
 elegit: & sicut angelos sublimi sapien-
 tia, primosque parentes singulari fan-
 ctitate & innocentia ornat, ita hunc
 populū electū multis opibus, & bono-
 rum temporalium copia ditauit: & ta-
 men hi quoque, quos Dominus tan-
 tis affecerat beneficijs, quibusque tot
 amoris signa demonstrarat, ingrati er-
 ga Dominum extiterunt, eumque è
 medio sustulerunt. Videns ergo filius
 Dei, quā infirma & debilia essent fun-
 damenta sapientiæ, sanitatis, opum &
 potentiæ humanæ à se locata, quasi

mutato consilio, cogitavit de nouo ædificio excitando, quod non primis illis fundamentis, sed omnino cōtrarijs niteretur. Itaq; non amplius elegit homines perfectos, sapientes, potentes, fortes & robustos, sed pauperes, viles, rudes & imperfectos. Et quoniam altissimum ædificium erigendum erat, cuius fastigium, nō attingeret solum cælū, sed excederet omnes cælos, imò & superaret angelos, atque ad excelsum diuinitatis thronum perueniret, congruentissimum erat, vt profundissimæ humilitatis & abiectiois fundamenta iacerentur. Quare & placuit Deo, vt benè dicit Apostolus, vt quia mundus per sapientiam non cognouerat, colueratque Deum sicut oportebat, per stultitiam prædicationis salui fierent credentes. Hæc sunt mirabilia & stupenda Spiritus sancti opera, hæc est imensa & incomprehensibilis Dei sapientia, quam mundus non capiens, pro stultitia & insipientia reputauit.

6. CONSIDERA, quomodo conuenienter voluerit primos Apostolos esse numero duodecim: nam sicut à primis duodecim Patriarchis originem habuerunt duodecim tribus Israel: sic

Heb. 1. 7.

1. Cor. 1.

Gen. 35.

sic à fide & prædicatione horum san-
 ctorum Apostolorum toto orbe pro- *Exod. 15.*
 pagata fuit Dei Ecclesia. Hi sunt duo-
 decim fontes Elim, qui dulcibus aquis
 sapientiæ suæ irrigarunt vniuersam
 terram. Hæ sunt duodecim prætiose *Apoc. 21.*
 portæ cælestis Hierusalem, quarum tres,
 ut scriptum est, respiciebant Orientem,
 tres Aquilonem, tres Austrum, & tres
 Occidentem: ut significaretur, prædica-
 tione Apostolorum duodecim succes-
 sorumque, omnes gentes & nationes à
 quatuor mundi partibus per fidem san-
 ctissimæ Trinitatis inducendas in ciui-
 tatem Sanctam Ecclesiæ Dei. Hi sunt
 gloriosissimi illi CHRISTI imita-
 tores, qui Ecclesiam plantarunt sangui-
 ne suo, quosque filius Dei tanto hono-
 re affecit, ut vocarit non seruos, sed a-
 micos & fratres suos. VERVM heu
 dulcis IESV, quæ causa est, ut inter
 hos innocentes agnos eligere & adiun-
 gere volueris, rapacem & sanguinolentum
 lupum Iudam tuum proditorem.
 O bonitas ineffabilis. O diuinæ cari-
 tatis dulcedo, quæ omnibus sinum
 suum aperit, omnes cupit saluare,
 sic ut ne huic quidem scelesto homi-
 ni, si perseverare & proficere volu-
 isset in gratia à DOMINO accepta,
 misere.

16. MEDITAT. DE VITA

Psal. 40.

misericiordiæ suæ portas claudere voluerit. sed id quoq; fecit Saluator, tum vt adimplerentur vaticinia, quòd per vnum discipulum erat tradendus: tum vt bene vtendo nequitia sui discipuli, paternam obedientiam de morte pro humani generis salute subeunda exqueretur, exemplumque Ecclesiæ suæ relinqueret, patienter tolerandi malos & peccatores, quamdiu spes superest emendationis. Denique id voluit Dominus, ad maius bonum nostrum, vt maiorem pro nobis patiendi haberet occasionem: dum in societate sua sustinēs eum, à quo certè sciebat se prodendum ad mortem, continenter ob oculos, & in corde haberet duram illā & acerbam crucem, in qua cum tanta pœna & dolore vitam claudere debebat.

7. CONSIDERA, quomodo misericors IESVS videns turbas longo itinere afflictas & fessas humi iacere, sicut oues carentes pastore, in ijsque suis diuinis oculis repræsentans tantā perditarum animarum, non in Iudæa modo, sed toto orbe miserabiliter in terra sine pastore iacentium multitudinē, misericordia motus tanquam bonus & verus pastor dixerit suis discipulis: *Mes-*

sis.

sis quidem multa, operarij autem pauci, orate Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Quo dicto, liberalis Dominus non expectans, donec rogaretur, (solet enim pro sua benignitate sæpè præuenire preces nostras) mittit Apostolos, tanquam fideles operarios, ut prædicatione, & virtute miraculorum excolerent vineam suam electam, quam ipse paulò post erat irrigaturus, & proprio sanguine fœcundaturus. Vide quàm egregie cœlestis hic pastor præstiterit, quòd olim Propheta prædixerat. *Ego Eze. 34. pascā oves meas, & ego eas accubare faciam, quod perierat requiram, & quod abiectum erat reducam & quod confractum fuerat alligabo, & quod infirmum fuerat consolidabo.* Cæterum non satis fuit benignissimo IESV, per seipsum, quoad fieri posset, remedium salutis illi populo afferre, sed alia quoque media adiunxit, Apostolicam scilicet missionem, quorū opera non solum instruerentur in Spiritu, sed infirmi quoque eorum sanitati restituerentur. Ex alia parte, perpende, quibus verbis, ad animandos suos discipulos, quos iam primùm ad prædicandum emittebat, declararit & magnam necessitatem, & simul facilitatē huius negotij dicēs, multam esse messem:

sem: quasi diceret. non mitto vos ad arandum, vel seminandum, sed ad colligendū fructus iam maturos, secundū illud quod alias dixerat. *Alij laborauerunt, & vos in labores eorum introiistis.* Et

Iohan. 4.

rectè quidem dixit; nam sancti illi Prophetæ, & antiqui Patres, qui à principio mundi varijs temporibus sub duro Legis iugo sustinuerunt pondus laboris & æstus diurni, verè sunt illi, qui hanc vineam coluerunt, & fructum seminarunt ad quem colligendum hac vltima horâ Dominus Apostolos emisit.

Matt. 20.

8. AT quamobrem DEVS, qui omnia de nihilo condidit, cū posset sua omnipotentia, vel angelico ministerio, sine vlla ope humana, mundum conuertere, vt voluit opera Apostolorum hominum vilium & imperfectorum? Deinde bone IESV, quid sibi vult, quod cum opera hominum vt statuisses, tantaq; misericordia præditus esses, videres autē messem tam copiosam, tot amplissimos campos albescentes & maturos, tam exiguum numerū operariorum ad colligendum emiseris fructum? O quàm bonus, quàm mirabilis est Dominus in omnibus operibus suis; nam hinc, vt demonstraret, quantopere nos amaret, cum opera no

stra

fra non indigeret, particeps gloriae
 suae nos esse voluit, dum fecit nos suo-
 rum diuinorum operum cooperatores:
 illinc cum magna sapientia voluit eli-
 gere paucos, & imbecilles operarios, ne
 magnus, qui per eos efficeretur fructus,
 ipsorum scientiae, aut potentiae, sed so-
 li virtuti diuinæ attribueretur, totus-
 que mūdus intelligeret, Euangelij pro-
 pagationem non humanum sed diui-
 num opus esse, quādo tam pauci & ru-
 des homines, qui erant, vt loquitur A-
 postolus, omnium hominum peripse-
 ma, nunquam potuerint res tam subli-
 mes, omni intelligentia humana supe-
 riores, persuadere, sapientesque & po-
 tentes huius mundi obedientiae fidei
 subijcere, nisi vi ipsius veritatis diuini-
 tūs illuminati, eorumque animi prae-
 parati ad eam suscipiendam fuissent.

9. CHRISTVS Apostolos iam
 vocatos coepit emittere ad praedican-
 dum, vbi considera, quis sit ille, qui eos
 misit, nempe ipse Dei filius, qui lin-
 guas infantium facit disertas, qui que
 promiserat suis os & sapientiam, cui
 contradicere vel resistere non possent
 omnes eorum aduersarij. Quare mirū
 non est, homines tā rudes & simplices
 potuisse facere in mūdo, quod fecerūt:
 sed

1. Cor. 4.

Sap. 10.

Luc. 21.

sed mirum potius est, æternam sapientiam dignatam uti tam infirmis & vilibus instrumentis, ijsque suam virtutem & potestatem communicasse, euehendo eos supra omnes Patriarchas & Prophetas, tantoque eos digniores illis reddendo, quanto Euangelica doctrina, lege veteri erat præstantior; neque enim missi erant, ad annuncian- dum, ut Lex mandabat, promissiones terrenas, sed cœlestes, non fœlicitatem temporalem, sed æternam. Vide deinde, quomodo mittat eos instar pauperū viatorū, prohibens illis ne secum ferant res superuacaneas, sed tantum necessarias, ut omni cura terrena vacui & liberi, studiosius inuigilarent officio prædicationis: Incedebant quidē pannosi, sed caritate egregiè vestiti, vacui nummis, sed diuina virtute pleni, destituti adminiculo baculi, sed firma fiducia omnes Deo nixi: atque ita conueniebat, ut qui alijs prædicaturi erant de contemptu mundi, non tantum verbis, sed magis suæ paupertatis exemplis mouerent animos auditorum ad eum amplectendum.

10. PRAECEPIT Dominus Apostolis suis, ne prædicarent Gentilibus aut Samaritanis, sed tantum quibus.

bus perditis domus Iſrahel. Vbi conſidera hoc præceptum non pugnaffe cū illo, quod ipſe Dominus poſt ſuam reſurrectionem dedit, quando dixit. *Ite in vniuerſum orbem, & prædicate Euangelium omni creaturæ.* Primò enim aduentus Chriſti annuncian- dus erat Iudæis, pro quibus præcipuè miſſus erat: atque idèd voluit Dominus illis primo loco prædicari Euangelium, vt omnem eis anſam eriperet excuſandi ſe vel tergiuerſandi, quaſi primo ſuos miſſet ad prædicandum gentibus & Samaritanis. Poſtea verò cum Iudæi Apoſtolica prædicatione repudiata conuerti noluiſſent, meritò mandauit Saluator, vt prædicarent gentibus, vt Paulus & Barnabas dixerunt ipſis Iudæis, *Vobis oportebat primum loqui verbum Dei, ſed quoniã repellitis illud, & indignos vos iudicatis æternæ vitæ, ecce conuertimur ad gentes.* O quàm merito querebatur DEVS per Prophetam dicens. *Firi Iuda, iudicate inter me, & vineam meam, quid eſt, quod debui vltra facere vineæ meæ, & non feci? Ingrati verè Iudæi; nam cum DEVS eos inſtar vineæ electæ ſuis manibus plantaret, tot donis & prærogatiuis ſuper omnem populum ornando, miſſis ad colligendum fructum ex ea Prophetis,*

non

Mat. 28.

Marc. 16.

Act. 13.

Eſa. 5.

non solum non eos audierunt, sed etiam varijs contumelijs affecerunt. Cum verò extremo loco Deus etiam proprium filium; tanquam legitimum eorum Dominum & hæredem misisset, eum quoq; contempserunt, & impiè in crucem egerunt. Quare iustè, vti Dominus eis prædixerat, velut ingrati exuti sunt regno, & alijs nationibus subiecti, quæ maiorem fructum redderunt.

Matth. 21.

11. *ECCE ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Estote prudentes sicut serpentes, simplices sicut columbæ. Caute autem ab hominibus.* Heu bone IESU, quænam isthæc consolatio, quam hic das discipulis, quod præmium proponis eorum laboribus? dum indicas eos fore prædam ipsis lupis. Sed tamen magni solatij loco erat illis, quod miseri erant à te, qui non solum defendere eos poteras à lupis, sed etiam virtutem eis communicare conuertendi feroces lupos in agnos mansuetissimos. Verè admirabilis venator est Dominus, qui non modo per oves cœpit lupos, sed etiam vicit, & sub iugum misit leones fortissimos. Itaq; ita locutus est Dominus, atque si dixisset. *Ecce ego mitto vos mansuetos inter crudeles,*
iano-

innocentes inter impios. Sitis igitur prudentes velut serpentes, qui ad voces incantantium aures occludunt, & ad caput tuendum exponunt totum corpus. Ne finite vos in fraudem induci, vestrorum aduersariorum dolis & blanditijs, ac impendente aliquo periculo, estote firmi & stabiles, potiusque tormentis laniari corpus, & vitam, quam fidem & salutem animæ vestræ vobis eripi sinatis. Sitis quoque simplices, sicut columbæ, felis amaritudinis expertes, non vos defendite, nulli malum dicite vel facite, omnibus cedite, & bonitate vestra vincite aliorum malitiam, bonum pro malo, & beneficia pro maleficijs reddendo.

Rom. 12.

12. Verum, quid est, benedicite IESU, quod iubet discipulos cauere sibi ab hominibus? cur non potius iubet eos cauere sibi à malignis spiritibus, rectoribus tenebrarum harum, contra quos, secundum Apostolum, nobis continua & periculosa est contentio? O quam ingens est hominum malitia, amplius certè reformidanda & fugienda, quam quæuis ferox bellua, unde dixit Propheta. *Vnusquisque se à proximo suo custodiat, & in omni fratre suo*

Eph. 6.

Jerem. 9.

NON

Ecl. 32.

non habeat fiduciam. Quod & sapiens confirmavit his verbis. *A filijs tuis caue, & à domesticis tuis attende.* Nam vt Dominus quoq; dixit, inter maximos hominis inimicos sunt domestici eius. Quare valde perfectus & beatus ille est, qui ita cauet ab hominibus, vt nō prębeant illi occasionē peccandi. Bestiæ feroces malæ sunt & formidandæ, sed quia rationis expertes sunt, facile potest homo prudens sibi ab eis cauere. At ab hominibus peruersis & crudelibus, quò ratione plus valent, hoc difficilius potest homo sibi ab illis cauere. Serpentes venenati, etsi admodum sint mali-tiosi, nihilominus timent homines. at homo iniquus malitia excedit serpentem, nec hominem, vt serpens, reformidat, Præterea quodque animal habet singulare vitium, quo hominē offendit, & ferè non solet sære in quęquam, nisi stimuletur & irritetur: sed homo malignus obnoxius est omniũ bestiarum vitijs, & licet non prouocatus, nocet tamen illis à quibus non est vlla iniuria affectus. Denique homo peruersus deterior est ipso dæmone, quia dæmon sæpè reformidat accedere homines iustos, sed homo impius aspernatur iustos, & pedibus suis concul-

culcat, quod sciens dæmon, hominum opera vitur ad diuexandos bonos & sanctos, & ideo zizania disseminat inter bonum semen CHRISTI, & tantas tempestates in dies, vti experimur, concitat aduersus Ecclesiam Dei, eiusque seruos. Quare meritò Saluator admonet suos discipulos, vt caueant ab hominibus, ne fraudulentis eorum machinationibus decipiantur, vel aliqua eorū violētia vel timore peruertantur.

COLLOQVIUM.

ORABIS CHRISTVM Dominum, qui per suam inæstimabilem misericordiam venit in hunc mundum ad perducendos homines ad pœnitentiam, & ideò discipulos suos ad prædicandum misit, data eis potestate sanandi infirmos, modo viuendi & inter homines conuersandi præscripto, vt te quoque dignetur à mundi erroribus reuocare, tuosq; pedes in viam salutis dirigere: Concedere quoque velit perfectam mentis & corporis sanitatē, suis sacris donis reformando totū interiorē exteriorēq; hominem; vt adiutus in teipso, securius, prudentius & simplicius, secundū Apostolicam doctrinā, possis inter homines conuersari, & alijs quoque prodesse.

B DO-

1. **C**H R I S T V S electurus duodecim Apostolos, in oratione pernoctavit, ut suo exemplo declararet, quid nobis agendum sit. Si enim Dominus nostrae salutis procurandae causa totam noctem in precibus consumit, quid orare, quidque agere conveniet nos pro ea ipsa salute? Et si C H R I S T V S prius oravit, quam Apostolos ad praedicandum mandavit, quanto magis nos in actionibus nostris, si quod nobis bonum opus perficiendum erit, prius debemus nos Domino per orationem commendare?

2. C H R I S T V S antegressa proluxa oratione elegit Apostolos, ut doceret nos, Praelatos & ministros Ecclesiae non esse eligendos per respectus humanos, multo vero minus per alia illicita media, sed per orationem, in ea ob oculos ponendo tantum maiorem Dei gloriam, & animarum salutem.

3. C H R I S T V S in monte elegit Apostolos, eosque instituit, quomodo se gerere debent; ut indicaret Praelatos & Pastores Ecclesiae, uti sunt in excelso dignitatis gradu, sic alijs omnibus quoque; prestare debere doctrinae & vitae sanctitate; ut suo exemplo, & institutione gregem quoque Domini dirigere & deducere possint ad res sublimes & celestes; non autem esse similes ijs, qui nomen quidem Praelati sibi ven-

bi vendicant, sed animum & cor abiectum
& depressum habent in terram.

4. *CHRISTVS* prædicando circuei-
ens, vt vidit turbas instar ouium pastore carentiũ
iacentes, misit Apostolos, vt eas spiritualiter
instruerent, & quando opus erat cibo corpo-
rali eas refecit: hoc boni nimirum pastoris
officium est, semper quidem subditos doctri-
na spiritualiter pascere, aliquando verò etiam
quando opus est corporaliter auxilio tempora-
li: & non facere, quod quidam faciunt, lu-
pi potius, quam Pastores, qui seipso potius
quam gregem pascunt, & non solum non do-
cent & corrigunt suos subditos, sed prauo et-
iam exemplo scandalizant, eorumque profe-
ctum impediunt.

5. *CHRISTVS* missurus Apostolos
ad prædicandum, dixit eis, vt orarent Domi-
num, vt mitteret operarios ad messem suam.
Sæpe Dominus, etsi præstare aliquid velit, ta-
men vult à nobis rogari vt præstet: quod fa-
cit ad charitatem nostram excitandam, &
meritum augendum, vt fideles sui non solùm
ratione boni operis, sed etiam ratione bonæ vo-
luntatis remunerentur.

6. *MANDAVIT* Dominus Apostolis,
ne per viam quicquam secum ferent, ad in-
formandum suos Prædicatores, tantam debe-
re eorũ esse fiduciã in Deo, vt, etiamsi ipsi non

prospicerent sibi de rebus in hanc vitam necessarijs, tamen certò credant sibi nihil defuturum. Quod ideo constituit Dominus, ne si mentem distinerent cura rerum temporalium, languerent in cura rerum celestium & aeternarum alijs procurandarum.

7. Si CHRISTVS uenit Apostolis uti duabus tunicis, ne fortè destituerentur rebus necessarijs, quo magis reprehensione digni sùt, qui non modo binas, sed ternas etiam, & quaternas vestes habent, non ex timore, ne destituantur necessarijs, sed ostentatione, & pompa, implendo arcas & onerando equos pretiosis vestibus: pauperibus interim CHRISTI manentibus nudis, & rigore morientibus.

8. CHRISTVS sola sua voluntate, nullo ipsorum id desiderante vel postulante, misit Apostolos ad prædicandum, qui postea magno cum fructu redierunt. Vnde colligimus prelaturas, dignitates, & officia Ecclesiastica non esse desideranda, nec procuranda, sed nec vlllo modo quenquam ad ea obtinenda debere se ingerere, sed totum relinquere diuine ordinationi, ut Dominus faciat, quod ad maiorem suam gloriam, nostramque salutem cedit. Si verò non vocati irruamus in illa, verendū est, ne nobis exitio, alijs verò exiguo adiuuamento sumus.